

Årsberetning for Harstad kommunale pensjonskasse 2021

Harstad kommunale pensjonskasse har siden 2013 forvaltet tjenstepensjonsordningen for de ansatte i Harstad kommune. Pensjonsordningen yter alderspensjon og uførepensjon til pensjonskassens medlemmer, samt etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner og barn. Kommunens tjenstepensjonsordning er beskrevet i sentral generell særavtale for kommunal sektor, SGS 2020.

Pensjonskassen er selvstendig og har egne vedtekter og eget styre. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens midler og pensjonskassen hefter ikke for kommunens forpliktelser. Pensjonskassens formue forvaltes etter retningslinjer fastsatt av pensjonskassens styre. Styrets arbeid fokuserer på å sikre medlemmene av pensjonskassen god service og kommunen lavere pensjonskostnader.

Pensjonskassen har siden oppstart hatt avtale med Gabler Pensjonstjenester om forsikringsteknisk drift av pensjonskassen, herunder ansvarshavende aktuar og regnskapsføring. Siden 2014 har pensjonskassen hatt avtale med Griff Kapital AS om finansrapportering, kontroll og investeringsrådgivning. Denne avtalen utløp per 31.12.2021 i forbindelse med at Griff Kapital ble fusjonert inn i Formuesforvaltning AS. Pensjonskassen har inngått ny avtale om investeringsrådgivning med Gabler Investments AS. Enter Revisjon Hålogaland er revisor for pensjonskassen.

Styrets arbeid

Styret gjennomgår kapitalforvaltningen og vurderer endringer i porteføljene i hvert møte. Investeringsstrategien revideres minimum årlig og ellers ved behov. Siste revidering av investeringsstrategien ble gjennomført i desember 2021. Regnskap med resultatanalyse gjennomgås kvartalsvis. Samlet risikoeksponering i henhold til Forskrift om pensjonsforetak og Forskrift om utfyllende regler til det forenklede solvenskapitalkravet for pensjonskasser gjennomgås minimum kvartalsvis.

Styret har holdt seg orientert om alle endringer i lovverket som har betydning for pensjonskassens virksomhet. Styret har startet arbeidet med å tilpasse drift og dokumentasjon til revidert tjenstepensjonsdirektiv (IORP II). Det er i skrivende stund uvisst når direktivet innføres i norsk rett.

Det har i løpet av året vært avholdt seks ordinære styremøter der det ene ble kombinert med fagseminar om kapitalforvaltning. I tillegg er det avholdt ett ekstraordinært møte. På grunn av Covid-19 pandemien har møtene enten vært avholdt per videokonferanse eller ved bruk av en hybridløsning der styremedlemmer som ikke kunne møte fysisk ble koblet opp per videokonferanseløsning.

Styret består av to kvinner og tre menn. Krav om kjønnsbalanse etter allmennaksjeloven § 6-11 (1), jf. finansforetaksloven § 8-4 (5) er dermed oppfylt. Etter finansforetaksloven § 8-4 (1) skal styret ha minst ett medlem uten annen tilknytning til foretak med pensjonsordning i pensjonskassen. To av styrets medlemmer faller inn under denne definisjonen. Videre, etter samme paragraf, skal minst ett medlem representere rettighetshaverne. Også dette kravet er oppfylt.

Styret er slik sammensatt:

Oppnevnt av kommunen   Knut Håkon Brox, leder
    Jostein Rasmussen, nestleder
    Knut Steen Henriksen
    Anniken Skogly

Valgt av og blant medlemmene   Eva Granås

Pensjonskassens soliditet

Styret vurderer at pensjonskassens soliditet er betryggende per 31.12.2021.

Solvenskapitaldekningen måler forholdet mellom ansvarlig kapital og tapspotensialer knyttet til pensjonskassens formue. Solvenskapitaldekningen skal til enhver tid være over 100 %. Målingen utføres ved hjelp av en modell fastsatt av Finanstilsynet.

I ansvarlig kapital inngår kursreguleringsfondet, tilleggsavsetningene, risikoutjevningfondet og egenkapitalen justert for markedsverdien av pensjonskassens forpliktelser.

	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Solvenskapitaldekning	156 %	171 %	136 %	127 %

Pensjonskassen tilfredsstillter kravet om høyere solvenskapitaldekning enn 100 %.

Solvensmargin	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Solvensmargin kapital (MNOK)	480,3	454,4	268,5	256,1
Solvensmargin krav (MNOK)	84,5	78,5	74,4	69,7
Solvensmargin	569 %	579 %	361 %	367 %

Pensjonskassen tilfredsstillter kravet om minst 100 % solvensmargin.

Finansresultatet

Pensjonskassens formue er delt i kollektivporteføljen og selskapsporteføljen. Kollektivporteføljen representerer de pensjonsberettigedes avsetninger; premiereserven, kursreguleringsfondet, tilleggsavsetningene og premiefondet. Selskapsporteføljen representerer pensjonskassens egenkapital og risiko-utjevningfond.

Porteføljene forvaltes adskilt fra hverandre og er underlagt hver sin forvaltningsstrategi.

Kollektivporteføljens aktiva fordelte seg slik:

Kollektivporteføljens aktiva	31.12.2021	31.12.2020
Aksjer	25,6 %	22,4 %
Obligasjoner	51,4 %	51,7 %
Pengemarked/bank	5,9 %	12,2 %
Eiendom	17,2 %	13,7 %
Samlet	100 %	100 %

Aksjedelen av porteføljen består av diversifiserte og likvide aksjefond med eksponering både mot Oslo Børs og det globale aksjemarkedet. Obligasjonsporteføljen består i hovedsak av plasseringer i diversifiserte og likvide fond med av obligasjoner med god

kredittkvalitet i det norske, nordiske og globale rentemarkedet. Ca. en fjerdedel av obligasjonsporteføljen består imidlertid av obligasjoner som holdes til forfall med fast rente og som verdsettes til amortisert kost. Videre inneholder obligasjonsporteføljen en mindre andel norske og globale diversifiserte og likvide fond av obligasjoner med svakere kredittkvalitet. Eiendomsporteføljen inneholder en blanding av egne direkteide eiendommer i Harstad og norske ubelånte eiendomsfond.

Aktivaenes verdijusterte avkastning var slik:

Kollektivporteføljens avkastning	2021	2020
Aksjer	18,5 %	9,8 %
Obligasjoner	2,1 %	3,0 %
Pengemarked/bank	0,7 %	1,3 %
Eiendom	11,8 %	11,4 %
Samlet for kollektivporteføljen	7,5 %	5,4 %

Avkastningen innen aksjer var høyere enn forventet ved inngangen til året. Resultatet var i tråd med den generelle markedsutviklingen der særlig norske aksjer og aksjer i andre OECD-land ga meget god avkastning. Avkastningen innen obligasjoner var omtrent som forventet. Avkastningen på eiendom har vært godt over forventning to år på rad, som kan forklares med en generelt sterk verdiutvikling innen det norske eiendomsmarkedet. Samlet sett ble avkastningen i 2021 noe høyere enn i 2020.

Selskapsporteføljens aktiva fordelte seg slik:

Selskapsporteføljens aktiva	31.12.2021	31.12.2020
Aksjer	-	-
Obligasjoner	39,0 %	20,3 %
Pengemarked/bank	8,4 %	7,8 %
Eiendom	52,6 %	72,0 %
Samlet	100 %	100 %

Eiendomsdelen av selskapsporteføljen utgjøres av Harstad kulturhus, Slottet sykehjem og Stangnes sykehjem. Førstnevnte ble skutt inn som kjernekapital til pensjonskassen av Harstad kommune ved opprettelsen av pensjonskassen. De to øvrige eiendommene ble skutt inn som kjernekapital i 2020. Harstad kulturhus er verdsatt til 234 millioner kroner, og 50 % av verdien er tilordnet selskapsporteføljen. Stangnes sykehjem er verdsatt til 84 millioner kroner og Slottet sykehjem til 76 millioner kroner. Begge disse eiendommene var i sin helhet tilordnet selskapsporteføljen per 31.12.2020. Den 1.1.2021 ble 50 % overført til kollektivporteføljen, derav fallet i allokering til eiendom i 2021. Obligasjons porteføljen er plassert i brede og likvide rentefond med eksponering både i Norge og globalt.

Aktivaenes verdijusterte (og bokførte) avkastning var slik:

Selskapsporteføljens avkastning	2021	2020
Aksjer	-	-
Obligasjoner	1,9 %	3,4 %
Pengemarked/bank	0,9 %	1,6 %
Eiendom	12,0 %	15,1 %
Samlet for selskapsporteføljen	6,9 %	8,9 %

Ettersom pensjonskassens direkteide eiendommer utgjør en vesentlig andel av porteføljen, får den årlige verdivurderingen av disse stor betydning for det samlede

resultatet i selskapsporteføljen. I 2021 ble den samlede verdien av eiendommene skrevet opp fra 394 millioner kroner til 419 millioner kroner i tråd med takst fra en uavhengig autorisert takstmann.

Vesentlige endringer i regelverk

Den 22. desember 2021 vedtok Stortinget i Innst. 51 L å slå sammen tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond til ett fond kalt bufferfond for pensjonsforetak som er omfattet av Kapittel 4 i Lov om forsikringsvirksomhet (LOF). Lovendringen har virkning fra 1.1.2022. Det nye bufferfondet har følgende egenskaper i henhold til § 4-10 a i LOF:

- Ikke noen øvre begrensning på hvor stort fondet kan være.
- Fondet kan dekke negativ avkastning.
- Midler som er avsatt til fondet, kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Regjeringen fremla 17. desember 2021 forslag om gjennomføring av EUs reviderte tjenestepensjonsdirektiv (IORP II) i norsk rett. Reglene som svarer til direktivet vil gjelde for pensjonskasser. Lovendringene som foreslås gjelder krav til virksomhetsstyring og kontroll-funksjoner, utvidede krav til informasjon til medlemmene og tilsyn. Styret anser at pensjonskassen er godt posisjonert for å kunne oppfylle direktivets krav når det trer i kraft.

Regnskapsmessige resultater og disponeringer

Den gunstige utviklingen i porteføljene har gjort at inntektene fra investeringene var gode i 2021 med 197 millioner kroner samlet for kollektiv- og selskapsporteføljen. Bokført avkastning i kollektivporteføljen ble god med 4,7 %. Øvrig avkastning i kollektivporteføljen, ca. 2,8 %, er urealiserte gevinster som tilordnes kursreguleringsfondet.

Renteresultatet er 60,1 millioner kroner etter at pliktig andel avkastning er fordelt til risikoutjevningsfondet og premiefondet. Beløpet er disponert med 34,1 millioner kroner til premiefond, resten til tilleggsavsetninger. Midlene disponert til tilleggsavsetninger er overført til bufferfondet per 1.1.2022.

Risikoresultatet ble -15,5 millioner kroner. Risikoresultatet viser differansen mellom faktiske avsetninger til uførepensjoner, etterlattepensjoner og alderspensjoner, og tariffen for hvert av risikoelementene. Det negative resultatet skyldes svake resultater for uførhetsrisiko og opplevelsesrisiko. Resultatet er dekt inn ved at hele risikoutjevningsfondet på 6,6 millioner kroner er inntektsført, mens resten av det negative risikoresultatet, ca. 8,9 millioner kroner er belastet opptjent egenkapital.

Kostnadsresultatet ble positivt med 0,3 millioner kroner, som overføres til opptjent egenkapital.

Opptjent egenkapital styrkes etter 2021 med 13,7 millioner kroner, som er summen av selskapsporteføljens resultat, kollektivporteføljens resultat og overføringen fra risikoutjevningsfondet til dekning av negativt risikoresultat, fratrukket årets skattekostnad på 1,8 millioner kroner.

Etter 2021 ser pensjonskassens kunde- og selskapsavsetninger slik ut (i millioner kroner):

Pensjonskassens avsetninger	31.12.2021	31.12.2020
Premiereserve	1 830	1 674
Tilleggsavsetninger	219,1	192,8
Kursreguleringsfond	190,5	124,4
Premiefond	135,1	167,6
Samlet for kundene	2 375	2 159
Innskutt egenkapital	310	310
Opptjent egenkapital	62,4	48,8
Risikoutjevningfond	0,0	6,3
Samlet for selskapet	372	365

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser, og pensjonskassens eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene.

Risikoforhold

Pensjonskassens risiko fordeler seg i hovedsak på forsikringsteknisk risiko og investeringsrisiko knyttet til aktiva-plasseringer.

Pensjonskassens strategi for forsikringsområdet fastsetter rammer for forsikringsrisiko. For den forsikringsmessige risikoen følger pensjonskassen tariffer som er godkjent av Finanstilsynet. Pensjonskassen benytter dødelighetsgrunnlaget K2013 og er fullt oppreservert i henhold til denne tariffen. Grunnlagsrente for ny opptjening er 2,0 %, for premiereserven under ett 2,5 %.

Pensjonskassen har katastrofegjenforsikring. Denne dekker situasjoner der det oppstår avsetninger til etterlatte- eller uførepensjon som følge av at to eller flere medlemmer rammes av samme hendelse.

Pensjonskassens investeringsstrategi fastsetter rammer for investeringsrisiko. Pensjonskassens har et langsiktig perspektiv på investeringene og søker en best mulig avkastning innenfor definerte risikorammer. Pensjonskassens investeringsstrategi revideres årlig.

Pensjonskassen eier andeler i godt diversifiserte aksjefond av globale, norske og vekstmarkeds aksjer. Andeler av fond av obligasjoner, lån og pengemarkedsinstrumenter har en god spredning i risiko med hovedvekt på rentepapirer med høy kredittkvalitet. Pensjonskassen eier eiendom direkte og gjennom andeler av eiendomsfond.

Pensjonskassen ønsker å støtte opp om arbeidet med å redusere miljøskadelig virksomhet og motvirke brudd på menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, korrupsjonslovgivning med videre. I den forbindelse er det etablert egne retningslinjer i investeringsstrategien som gjør at pensjonskassen stiller tydelige etiske krav til fondene pensjonskassen er investert i. Gjennom dette arbeidet ønsker pensjonskassen å bidra til å nå FNs bærekraftsmål, og i tillegg redusere risikoen for tap i pensjonskassens porteføljer.

Risikostyringen i pensjonskassen blir fulgt opp gjennom internkontrollrutiner. Styret har gjennomgått pensjonskassens dokumentasjon av vesentlige risikoer, konsekvenser og kontrolltiltak relatert til internkontrollforskriften og finner disse tilfredsstillende. Dette er en årlig prosess, men arbeidet med internkontrollen foregår kontinuerlig.

Etter at russiske styrker invaderte Ukraina 24. februar 2022 har mange land innført kraftige økonomiske sanksjoner mot Russland. Krigen og sanksjonene forstyrrer flere globale verdikjeder, særlig dem som involverer russiske varer og tjenester. Som en følge av dette, har markedsbevegelsene vært uvanlig store. Styret antar at risikoen for store svingninger i finansresultatet vil være høyere enn normalt mens situasjonen vedvarer.

Styret har besluttet at pensjonskassen inntil videre ikke ønsker å eie russiske verdipapirer. Pensjonskassens midler er plassert gjennom verdipapirfond hos anerkjente forvaltere som legger stor vekt på bærekraft og etikk i forvaltningen. Ettersom midlene er plassert i fond, har pensjonskassen ikke direkte innflytelse på hvilke selskaper midlene er plassert i. Pensjonskassen har derfor rettet en skriftlig henvendelse til forvaltere som hadde russiske verdipapirer i porteføljen før invasjonen og informert om at vi ikke ønsker slik eksponering. I skrivende stund er det meget utfordrende og i mange tilfeller umulig å selge russiske verdipapirer, men styret har informert de aktuelle forvalterne om at pensjonskassen krever at de selger dem så snart det blir mulig. Én av forvalterne har svart at de ikke vil gjøre det, og pensjonskassen har derfor solgt alle andeler i det aktuelle fondet.

Forsikringsvirksomheten

Ved utgangen av 2020 hadde pensjonskassen følgende medlemssammensetning:

Medlemmer (antall)	31.12.2021	31.12.2020
Aktive	2 213	2 170
Oppsatte rettigheter	5 260	5 010
Uførepensjonister	416	411
Alderspensjonister, inkl. AFP	1 079	966
Ektefellepensjonister	128	121
Barnepensjonister	6	7
Totalt antall rettighetshavere	9 102	8 734

Årets forfalte premie på 190 millioner kroner dekker årets pensjonsopptjening og regulering av allerede opptjente rettigheter for pensjonskassens aktive medlemmer, regulering av løpende pensjoner, garantipremier, kostnader til bruttogaranti og tjenstepensjonsberegnet AFP.

Utbetalte pensjoner på 77,4 millioner kroner inneholder utbetalte alderspensjoner, uførepensjoner, ektefellepensjoner, barnepensjoner, tjenstepensjonsberegnete AFP, refusjoner til og refusjoner mottatt fra andre offentlige tjenstepensjonsordninger.

Styrets erklæring

Styret mener at årsregnskapet for 2021 gir et rettvise bilde av Harstad kommunale pensjonskasses eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives etter gjeldende regelverk og rammebetingelser. Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

Årsberetningen signeres elektronisk av følgende personer:

Knut Håkon Brox, styreleder
Jostein Rasmussen, nestleder

Anniken Skogly, styremedlem
Knut Steen Henriksen, styremedlem
Eva Granås, styremedlem
Erling Høyer-Pettersen, daglig leder

Årsregnskap
2021
for

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 999 304 788

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Resultat

TEKNISK REGNSKAP	Note	2021	2020
<i>Tall i hele tusen</i>			
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	19	188 102	107 475
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	20	-80	-71
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	21	1 675	0
Sum premieinntekter for egen regning		189 696	107 404
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		41 617	29 769
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		24 384	13 800
2.4 Verdiendringer på investeringer		66 092	22 206
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		40 164	49 244
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		172 257	115 019
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		4	0
5. Pensjoner mv.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto	22	-77 421	-72 213
Sum pensjoner mv.		-77 421	-72 213
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	17	-155 910	105 082
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	17	-26 326	-50 063
6.3 Endring i kursreguleringsfond	17	-66 092	-22 206
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	17	-2 264	-160 450
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	17	329	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-250 263	-127 637
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	17	-34 074	-138
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	17	0	-4 934
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-34 074	-5 072
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader		-9 143	-8 155
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		-5 962	-5 801
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	23	-15 105	-13 956
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		-4	0
11. Resultat av teknisk regnskap		-14 909	3 546

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP		Note	2021	2020
<i>Tall i hele tusen</i>				
12.	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		3 845	1 389
12.3	Netto driftsinntekt fra eiendom		21 367	9 799
12.4	Verdiendringer på investeringer		-2 152	1 560
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		1 702	359
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		24 761	13 107
13.	Andre inntekter		0	26
14.	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader		-440	-327
14.2	Andre kostnader		-222	-200
	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	23	-662	-527
15.	Resultat av ikke-teknisk regnskap		24 099	12 605
16.	Resultat før skattekostnader		9 190	16 151
17.	Skattekostnader	25	-1 791	-3 548
20.	TOTALRESULTAT	24	7 399	12 604
	Overført fra/til risikoutjevningfond	24	6 565	0
	Avkastning på risikoutjevningfond	24	-296	-272
	Overført fra/til egenkapital	24	-13 668	-12 332
	SUM OVERFØRT		-7 399	-12 604

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Balanse

EIENDELER

Note 31.12.2021 31.12.2020

Tall i hele tusen

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

1. Immaterielle eiendeler

2. Investeringer

2.1 Bygninger og andre faste eiendommer

2.1.1 Investeringseiendommer 2 209 650 277 000

2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

2.4.2 Rentebærende verdipapirer 5 185 683 97 557

2.4.3 Utlån og fordringer 6 -13 234 5 102

Sum investeringer 382 100 379 659

3. Fordringer

3.2 Andre fordringer 9 -225 -1 961

Sum fordringer -225 -1 961

5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter

9 195 0

SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

382 070 377 698

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

6. Investeringer i kollektivporteføljen

6.1 Bygninger og andre faste eiendommer

6.1.1 Investeringseiendommer 2 209 650 117 000

6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

6.3.2 Utlån og fordringer 3 311 930 289 299

6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost) 4 797 653 664 490

6.4.2 Rentebærende verdipapirer 5 983 452 902 089

6.4.3 Utlån og fordringer 6 71 863 192 119

Sum investeringer i kollektivporteføljen 2 374 548 2 164 997

SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

2 374 548 2 164 997

SUM EIENDELER

2 756 618 2 542 695

Harstad Kommunale Pensjonskasse

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		Note		31.12.2021	31.12.2020
<i>Tall i hele tusen</i>					
10.	Innskutt egenkapital			310 000	310 000
11.	Opptjent egenkapital				
11.1	Risikoutjevningfond			0	6 269
11.2	Annen opptjent egenkapital			62 435	48 767
	Sum opptjent egenkapital			62 435	55 036
13.	Forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser				
13.1	Premiereserve mv.	17		1 829 809	1 673 899
13.2	Tilleggsavsetninger	17		219 141	192 815
13.3	Kursreguleringsfond	17		190 467	124 375
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	17,18		135 131	167 639
	Sum forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser			2 374 548	2 158 728
15.	Avsetninger for forpliktelser				
15.2	Forpliktelser ved skatt				
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	25		1 393	1 803
15.2.2	Forpliktelser ved utsatt skatt	25		6 397	8 411
	Sum avsetninger for forpliktelser			7 790	10 214
16.	Forpliktelser				
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	10		36	1 499
16.3	Andre forpliktelser	10		1 809	3 217
	Sum forpliktelser			1 845	4 716
17.	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			0	4 001
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			2 756 618	2 542 695

Harstad, 17.03.2022

_____
Knut Håkon Brox
styreleder

_____
Knut Steen Henriksen
styremedlem

_____
Eva Mari Granås
styremedlem

_____
Anniken Skogly
styremedlem

_____
Jostein Andreas Rasmussen
nestleder

_____
Erling Høyler-Pettersen
daglig leder

Harstad Kommunale Pensjonskasse

EGENKAPITALOPPSTILLING

Tall i hele tusen

	2021	2020
Innskutt egenkapital 01.01	310 000	160 000
Innbetalt i året	0	150 000
Innskutt egenkapital 31.12	310 000	310 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	48 767	36 435
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	13 668	12 332
Annet opptjent egenkapital 31.12	62 435	48 767
Risikoutjevningssfond 01.01	6 269	5 997
Overført fra/til risikoutjevningssfond	-6 565	0
Avkastning på risikoutjevningssfond	296	272
Risikoutjevningssfond 31.12	0	6 269

Harstad Kommunale Pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Tall i hele tusen

	2021	2020
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	119 256	110 289
Netto utbetalt ved flytting (inn +/- ut -)	2 004	0
Finansinntekter	65 838	42 785
Utbetalte pensjoner mv.	-77 421	-72 213
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassurans	-15 625	-14 354
Andre forsikringsrelaterte inntekter	4	0
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-4	0
Andre inntekter/kostnader	-222	-200
Betalte skatter	-4 215	-2 105
Endring i periodiseringer	-13 254	6 540
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	76 361	70 742
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	-17 146	-5 094
Netto investert i obligasjoner og rentepapir	-210 415	29 502
Netto investert i andre finansielle eiendeler	8 158	6 952
Netto investert i driftsmidler	0	-167 385
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-219 403	-136 025
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	0	150 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	150 000
Likviditetsbeholdning 1.1.	194 813	110 096
Netto kontantstrøm for perioden	-143 042	84 717
Likviditetsbeholdning 31.12.	51 770	194 813

NOTE 1 - PRINSIPPNOTE

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap mv.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Investeringer som holdes til forfall
- Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatregnskapet og består av investeringer i aksjer, aksjefond og hedgefond. Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning

Obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av obligasjoner og rentefond. Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser. For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Investeringseiendommer

Investeringseiendom består av eiendom som er anskaffet for verdistigning på kapital, opptjening av leieinntekter eller begge deler. Investeringseiendommer regnskapsføres til virkelig verdi i samsvar med virkelig verdimodellen i IAS40. Avkastning og verdiendringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Disse investeringene regnskapsføres til amortisert kost basert på internrentemetoden. Nedskrivning av investeringer som holdes til forfall gjennomføres over resultatet dersom det foreligger vesentlig eller varig verdifall.

Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Finansielle eiendeler klassifisert som utlån og fordringer måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rentemetode. Nedskrivning av utlån og fordringer gjennomføres over resultatet dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Pensjonskassen har for tiden ingen investeringer som er klassifisert som utlån og fordringer.

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens eiendeler forvaltes separat for kunde- og selskapsporteføljen. Avkastning tilordnes den portefølje der den er oppstått. Reallokeringer som følge av resultatdisponering foretas ved bankoverførsel mellom porteføljene.

Forsikringsmessige forpliktelser

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av totale pensjonsforpliktelser med fradrag for kontantverdien av fremtidige premier regnet etter lineær premie- og reserveberegning. Premiereserven er oppreservert til nytt dødelighetsgrunnlag K2013, som ble innført fra 01.01.14 i henhold til pålegg fra Finanstilsynet.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfeller som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kundeporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kundeporteføljen viser en akkumulert netto mindreverdi kostnadsføres dette tapet.

Premiefond

Premiefondet er innbetalte/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av regulerings tillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2,0 % årlig rente.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Netto inntekter fra investeringer

Netto inntekter fra investeringer inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom investeringer i kollektivporteføljen og investeringer i henhold til investeringen som ligger i de ulike porteføljene.

Erstatningsytelser og forsikringstilfeller

Erstatningsytelser kostnadsføres med forfalte beløp. Ved dødsfall avsettes fulle premiereserver for nye barne- og ektefellepensjoner. Ved uførehendelser avsettes det etter karenstidens utløp fulle premiereserver for å dekke uførepensjon og premiefritak for alderspensjon, ektefelle- og barnepensjoner. For uførehendelser som kan ha oppstått og hvor karenstiden ikke er avløpt, avsettes periodens opptjente risikopremie for uførepensjoner som IBNR (inntrufne, ikke rapporterte uføretilfeller).

Regnskapsmessig behandling av flytting

Overføring av premiereserve ved flytting føres for mottatte reserver som premieinntekter og for avgitte reserver som erstatning. Resultatføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. Flyttebeløpet inkluderer også andel av tilleggsavsetning, kursreserver og årets resultat.

Fratrådte medlemmer flyttes ikke ut av pensjonskassen, men blir stående med oppsatte rettigheter fram til pensjoneringstidspunkt. Flytting skjer således kun dersom hele enheter i kommunen flytter sine medlemmer over i annen forsikringsordning med tilsvarende vilkår. Hele den opptjente reserve vil da bli overført.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattfordel. Utsatt skatt/skattfordel beregnes ut fra midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden.

NOTE 2 - BYGNINGER OG ANDRE FASTE EIENDOMMER

Tall i hele tusen

Harstad Kommunale Pensjonskasse eier 8 av 23 seksjoner i Harstad Kulturhus. Pensjonskassens seksjoner utgjør totalt 5.672 m2 (BRA) tilsvarende omtrent 50 % av hele Kulturhuset. Eiendommen er organisert i Sameiet Harstad Kulturhus. I 2020 fikk pensjonskassen overdratt Seljestadveien 71 og Stangnesveien 38 som tingsinnskudd fra Harstad kommune.

Balansførte verdier

	Inngående balanse 01.01.	Tilgang/ avgang i året	Akk. balansført verdereg. i året	Resultatført verdereg. i året	Utgående balanse 31.12
Havnegata 3, seksjon 1,2,3,4,6,7,10 og 11	234 000	0	0	12 000	246 000
Seljestadveien 71, Gnr. 57 Bnr. 1359	76 000	0	0	6 200	82 200
Stangnesveien 38, Gnr. 54 Bnr. 565	84 000	0	0	7 100	91 100
Sum	394 000	0	0	25 300	419 300
	<i>Andel selskapsportefølje</i>				209 650
	<i>Andel kollektivportefølje</i>				209 650

Spesifikasjon av netto driftsinntekter

	Leie inntekter	Verdi- regulering	Netto drifts kostnader	Sum
Havnegata 3, seksjon 1,2,3,4,6,7,10 og 11	12 071	12 000	0	24 071
Seljestadveien 71, Gnr. 57 Bnr. 1359	4 033	6 200	66	10 167
Stangnesveien 38, Gnr. 54 Bnr. 565	4 469	7 100	56	11 513
Sum	20 573	25 300	122	45 751
	<i>Andel selskapsportefølje</i>			21 367
	<i>Andel kollektivportefølje</i>			24 384

Pensjonskassens seksjoner i Havnegata 3 er i sin helhet utleid til Harstad kommune med en leieavtale som løper ut 2043. Leien reguleres årlig med 100 % av endringen i konsumprisindeksen. Leien kan reforhandles til markedsleie hvert 10. år - første gang med virkning fra 2023. Leietaker dekker alle driftskostnader knyttet til eiendommen. Konsumprisregulert leie for 2021 utgjør 12,1 mill. kroner.

Gnr. 57 Bnr. 1359, Slottet sykehjem, Seljestadveien 71, 9407 Harstad er i sin helhet utleid til Harstad kommune fra 31.12.2020 med leieavtale som løper ut 2045. Leien reguleres årlig med 100% av endringen i konsumprisindeksen. Leietaker dekker alle driftskostnader knyttet til eiendommen. Avtalt leienivå før konsumprisregulering er 4 mill. kroner for 2021.

Gnr. 54 Bnr. 565, Stangnes sykehjem, Stangnesveien 38, 9409 Harstad er i sin helhet utleid til Harstad kommune fra 31.12.2020 med leieavtale som løper ut 2045. Leien reguleres årlig med 100% av endringen i konsumprisindeksen. Leietaker dekker alle driftskostnader knyttet til eiendommen. Avtalt leienivå før konsumprisregulering er 4,5 mill. kroner for 2021.

For Harstad Kommunale Pensjonskasse anses Harstad kommune som "nærstående part" i regnskapslovens forstand. Seksjonene i Havnegata 3, Seljestadveien 71 og Stangnesveien 38 er overdratt pensjonskassen som tingsinnskudd til markedsverdi. Markedsverdien ble fastsatt ved takst av uavhengig takstmann, der prinsippene i Finanstilsynets rapport "Verdsettelse av investeringseiendommer" er lagt til grunn.

NOTE 3 - FINANSIELLE EINDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

Tall i hele tusen

Utlån og fordringer

	Pålydende verdi	Kostpris	Amortisert verdi	Markeds- verdi	Påløpte renter
Nydalen Eiendomsholding AS 17/25 3,68%	13 134	13 134	13 134	13 261	124
Oslo Sentrumsholding AS 17/27 3,85%	15 683	15 683	15 683	15 655	156
Felt Z AS 17/23 3,95%	7 100	7 100	7 100	7 292	160
Forskningsveien II AS 17/26 3,70%	23 600	23 600	23 600	23 745	189
Helsehuset 1 AS 16/26 3,70%	30 700	30 700	30 700	30 648	28
Mjøvand AS 17/24 3,95%	7 400	7 400	7 400	7 417	147
IK Gruppen AS 18/28 4,54% C	23 291	23 291	23 291	23 443	577
Norske Tog AS 21/30 2,375%	23 918	23 918	23 918	23 844	138
Nye Vangsveien 155 AS 18/23 3,80% C	5 000	5 000	5 000	5 021	5
Agder Energi AS 19/29 2,80%	25 000	25 000	25 000	25 812	389
Entra ASA 19/26 2,79%	25 000	25 000	25 000	25 601	426
Lyse AS 17/29 3,075%	20 398	20 398	20 398	20 843	24
Steen & Strøm AS 19/29 2,98%	25 000	25 000	25 000	25 297	453
Swedbank AB 19/24 2,565% NOK	24 786	24 786	24 786	25 394	203
Vasakronan AB 19/30 2,96%	20 000	20 000	20 000	20 763	371
Arctic Prosjekt 63/ NHV Holding AS 17/27 3,62%	18 200	18 200	18 200	18 308	327
Sum utlån og fordringer	308 211	308 211	308 211	312 345	3 719
	<i>Andel selskapsportefølje</i>			0	0
	<i>Andel kollektivportefølje</i>			308 211	3 719

Beholdningsendringer

Inngående balanse 01.01	285 656
Tilgang	22 520
Avgang	0
Amortisering	35
Påløpte renter	3 719
Utgående balanse 31.12	311 930

Pålydende verdi er TNOK 308 211 hvilket gir en forskjell mot balansført på TNOK 0. 53 % av balansført verdi er børsnoterte verdipapirer. Gjennomsnittlig effektiv rente er 3,25 % beregnet ut fra gjennomsnittlig beholdning. Porteføljen forvaltes av Pareto Obligasjonsfelleskap Eiendom og Alfred Berg diskresjonær.

NOTE 4 - AKSJER OG ANDELER

Tall i hele tusen

Andeler i aksjefond

	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	40 336	64 648	24 311
Alfred Berg Aktiv Class C NOK	20 173	26 357	6 183
KLP Aksje Fremvoksende Markeder Indeks	61 866	75 589	13 723
KLP AksjeGlobal Indeks II	105 709	148 932	43 223
Fundsmith Sustainable Eq Fund EUR I Acc	75 404	90 581	15 177
Fidelity Sustainable Glb Eq I-ACC-NOK	75 119	89 857	14 737
Vontobel mtx Sust Emerg Mrkts Ldrs I USD	55 438	71 366	15 928
Sum andeler i aksjefond	434 045	567 329	133 284
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		0
	<i>Andel kollektivportefølje</i>	567 329	

Andeler i egenkapitalbevis

	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Eika Egenkapitalbevis	25 000	35 889	10 889
Sum andeler i aksjefond	25 000	35 889	10 889
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		0
	<i>Andel kollektivportefølje</i>	35 889	

Andeler i eiendomsfond

	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	426	533	108
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS	41 475	52 804	11 329
Pareto Eiendomsfelleskap II AS	1 000	1 411	411
Pareto Eiendomsfelleskap II IS	99 000	139 688	40 688
Sum andeler i eiendomsfond	141 901	194 436	52 535
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		0
	<i>Andel kollektivportefølje</i>	194 436	

Total andel aksjer og andeler

Selskapsportefølje	0
Kollektivportefølje	797 653

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedsverdi.

Risikoprofil aksjer

Harstad Kommunale Pensjonskasse har per 31.12.2021 aksjeeksponering gjennom fire norske og tre utenlandske aksjefond, samt ett norsk fond bestående av egenkapitalbevis. Fem av aksjefondene har hatt sin markedseksponering i utlandet. To av aksjefondene og egenkapitalbevisfondet er eksponert mot det norske markedet. Den samlede aksjeeksponeringen har variert mellom 22 % og 27 % gjennom året. Aksjeeksponeringen utgjorde ved utgangen av 2021 25,6 % av kollektivporteføljen. Hovedvekten av aksjeeksponeringen er mot det globale aksjemarkedet. Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert.

NOTE 5 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Tall i hele tusen

Andeler i obligasjons- og pengemarkedsfondfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/mindre- verdi
DNB High Yield	25 727	27 379	26 073	-1 306
Alfred Berg Nordic Investment Grade Class I NOK D	1 232 802	127 705	125 846	-1 859
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon		0	0	0
DNB FRN 20		0	0	0
DNB Obligasjon (III)	22 829	235 580	231 968	-3 612
DNB Obligasjon 20 (IV)		0	0	0
Storebrand Norsk Kreditt IG B	162 292	171 087	169 180	-1 908
Nordea FRN Kreditt	185 230	196 543	193 893	-2 651
DNB Low Carbon Credit E	19 128	20 962	19 925	-1 037
KLP Obligasjon Global	63 305	73 574	67 888	-5 687
Nordea FRN Pensjon		0	0	0
Nordea Kort Obligasjon Pluss		0	0	0
BSF Emerging Mkts Flexi Dyn Bd I2 USD		0	0	0
Loomis Sayles Ins Glb Corp Bd H-S/A NOK	628 870	65 000	64 522	-478
Muzinich Asia Credit Opp NOK Acc Fndr	552 843	60 000	66 629	6 629
Alfred Berg Likviditet Pluss	1 125 671	116 599	115 819	-781
Nordea 1- European High Yield Bond Fund HBI NOK		0	0	0
Capital Four Invest European Loan & Bond Fund Class E NOK Hedged		0	0	0
Barings European Loan Fund Tranche B	302 399	34 222	42 396	8 174
BlueBay Global High Yield ESG Bd I NOK	36 787	45 006	44 997	-9
Sum andeler i obligasjons- og pengemarkedsfondfond		1 173 658	1 169 136	-4 522
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		185 683	
	<i>Andel kollektivportefølje</i>		983 452	

Obligasjons- og pengemarkedsfondfond er verdsatt til markedspris.

NOTE 6 - UTLÅN OG FORDRINGER

Tall i hele tusen

	2021
Bankinnskudd	51 770
Fordring på selskapsporteføljen	6 859
Fordring på selskap	0
Sum utlån og fordringer	58 629
<i>Andel selskapsportefølje</i>	-13 234
<i>Andel kollektivportefølje</i>	71 863

Bundne midler på skattetrekkskontoen utgjorde TNOK 2 058 per 31.12.2021.

NOTE 7 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

Tall i hele tusen

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler		603 217	194 436	797 653
Obligasjoner		1 169 136	0	1 169 136
Bank		58 629	0	58 629
Derivater		0	0	0
Totalt	0	1 830 982	194 436	2 025 418

NOTE 8 - FINANSIELL RISIKO**Finansiell risiko**

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, eiendom og rentebærende verdipapirer. Investeringer foretas i verdipapirfond og diskresjonært forvaltede porteføljer. Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Gjeldende investeringsstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko ansees å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelenes verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer. Forholdet mellom ansvarlig kapital og markedsrisiko følges løpende, og uttrykkes gjennom utnyttelse av den ansvarlige kapitalen. Det er etablert toleranse-grenser for utnyttelse av bufferkapitalen med tilhørende tiltak. Kapitaldekningen per 31.12.2021 er vurdert som tilfredsstillende.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av 2021 investeringer i rentebærende verdipapirer på MNOK 1 481. Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året. Markedsverdivektet durasjon er på 3,0 år. Porteføljeverdien vil falle med ca MNOK 44 ved et parallelt skift i rentekurven på +1 %-poeng. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating. Pensjonskassens renteinvesteringer er primært innenfor verdipapirer med god forventet kredittrisiko ("investment grade"). Premien innbetales forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet slik at pensjonskassens kredittrisiko mot foretakene den er opprettet for, ansees å være liten.

Valutarisiko

Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare 70 % av de forsikringstekniske avsetninger. Pensjonskassen er pr. 31.12.2021 eksponert for valutarisiko gjennom fire av sine aksjefond som investerer i utlandet. Disse utgjør 11 % av forvaltningskapitalen i kollektivporteføljen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har i tråd med gjeldene forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

NOTE 9 - FORDRINGER OG FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER

Tall i hele tusen

	2021	2020
Premiefordringer	0	0
Fordringer på forvalter	346	447
Andre fordringer	-571	-2 408
Sum fordringer	-225	-1 961
Forskuddsbetalte kostnader	195	0
Sum forskuddsbetalte kostnader	195	0

NOTE 10 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

Tall i hele tusen

	2021	2020
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	36	1 499
Skyldig offentlige avgifter	558	1 853
Gjeld til andre	1 251	1 364
Sum avsetning for forpliktelser	1 845	4 716

NOTE 11 - PÅLØPTE KOSTNADER

Tall i hele tusen

	2021	2020
Avsetning for påløpte kostnader	0	4 001
Sum avsetning for forpliktelser	0	4 001

NOTE 12 - SOLVENSARGIN

Tall i hele tusen

	2021	2020
Innskutt kjernekapital	310 000	310 000
Opptjent egenkapital	62 435	48 767
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-1 718	-3 871
Netto ansvarlig kapital	370 717	354 896
50 % av risikoutjevningfond	0	3 134
50 % av tilleggsavsetning	109 571	96 408
Sum annen solvensmarginkapital	109 571	99 542
Solvensmarginkapital	480 287	454 439
Minstekrav til solvensmargin	84 480	78 466
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	568,5 %	579 %

NOTE 13 - SOLVENS KAPITAL OG SOLVENS KAPITALKRAV

Tall i hele tusen

SOLVENS KAPITAL

	2021	2020
Innskutt egenkapital	310 000	310 000
Opptjent egenkapital	62 435	48 767
Justering i avsetninger ved overgang til markedsverdi etter overgangsregel	-96 011	-160 298
Effekt av overgangsregelen	66 007	120 224
Sum kapital gruppe 1	342 431	318 693

Ansvarlig lånekapital

Risikoutjevningfond	0	6 269
Sum kapital gruppe 2	0	6 269

Tilleggsavsetninger	219 141	192 815
Kursreguleringsfond	190 467	124 375
Merverdi (eller mindre verdi) av eiendeler utover bokført verdi	416	9 524
Korreksjon, beste estimat for død og uførhet som gir buffer ift. bokførte avsetninger	0	11 511
Samlet ansvarlig kapital	752 455	663 188
Samlet ansvarlig kapital uten overgangsregelen	686 448	542 973

SOLVENS KAPITALKRAV

Markedsrisiko	546 175	431 989
Livsforsikringsrisiko	39 099	39 106
Motpartsrisiko	2 224	7 469
Korrelasjonseffekter	-29 672	-33 137
Operasjonell risiko	10 794	10 132
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-85 293	-68 334
Samlet solvenskapitalkrav	483 326	387 225

Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	269 129	275 962
Solvenskapitaldekning	156 %	171 %

Uten overgangsregelen		
Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	203 122	155 748
Solvenskapitaldekning	142 %	140 %

NOTE 14 - KAPITALAVKASTNING

Tall i hele tusen

	2021	2020	2019	2018	2017
Kapitalavkastning på kollektivporteføljen					
Verdijustert avkastning	7,5 %	5,4 %	8,0 %	-0,7 %	6,6 %
Bokført avkastning	4,7 %	4,5 %	4,0 %	3,3 %	5,4 %
Kapitalavkastning på selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning	6,9 %	8,9 %	5,8 %	3,6 %	6,0 %
Bokført avkastning	6,9 %	8,9 %	5,8 %	3,6 %	6,0 %

NOTE 15 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonskassen forvalter tjenstepensjonsordningene for for Harstad kommune, og ble opprettet med virkning fra 01.01.2013. I tillegg til Harstad kommune forvalter også pensjonskassen tjenstepensjonsordningene for Harstad kirkelige fellesråd og HRS Husholdning AS.

Antall medlemmer i pensjonsordningene fordeler seg på:

Aktive	2 213
Oppsatte rettigheter	5 260
Uførepensjonister	416
Alderspensjonister	1 028
Ektefellepensjonister	128
Barnepensjonister	6
AFP	51
Totalt forsikrede	9 102

Pensjonsordningen tilsvare ytelsene i den offentlige tjenstepensjonsordningen slik den er hjemlet i Hovedtariffavtalen for kommunalt ansatte. Pensjonskassens ytelse er alders-, uføre-, etterlatte - og barnepensjon. Pensjonene reguleres i henhold til regelverket for offentlig pensjon. Ordningen finansieres ved at medlemmene innbetaler 2 % av pensjonsgrunnlaget. Det øvrige premiebehovet dekkes av arbeidsgiver.

NOTE 16 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 prosent økning i uførehyppheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 3,33 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 prosent i uførehyppheten vil være en økning i premiereserven på 5,43 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 prosent reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 38,72 millioner kroner.

NOTE 17 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSER

Tall i hele tusen

	Premie- reserve	Tilleggs-avsetning	Kurs- regulerings- fond	Premiefond
1. Inngående balanse	1 673 899	192 815	124 375	167 639
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
2.1. Netto resultatførte avsetninger	155 910	25 997	66 092	2 264
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet				34 074
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene				
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	155 910	25 997	66 092	36 338
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
3.1. Overføringer mellom fond				
3.2. Overføringer til/fra selskapet		329		-68 846
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	329	0	-68 846
4. Utgående balanse	1 829 809	219 141	190 467	135 131

NOTE 18 - PREMIEFOND

Tall i hele tusen

	2021	2020	2019	2018	2017
Premiefond 01.01.	167 639	616	19 577	21 799	8 688
Innbetalt til premiefond	119 070	110 289	104 522	102 737	104 639
Overført fra andre ordninger	186				
Overført til andre ordninger					
Belastet premie	-188 102	-107 475	-124 974	-120 022	-107 019
Fordring premie	0	-1 314	1 314	0	-29
Frigjort premiereserve	0	159 611	0	0	0
Garantert rente	2 264	838	178	64	48
Overskuddsdisponering	34 074	5 072	0	15 000	15 471
Premiefond 31.12.	135 131	167 639	616	19 577	21 799

Fordeling premiefond per medlemsselskap:

Harstad kommune	127 507	160 460	0	18 141	19 849
PPD	3 558	3 488	184	340	510
Harstad Kirkelig Fellesråd	3 427	3 075	196	851	1 147
HRS	639	616	236	245	293
Sum	135 131	167 639	616	19 577	21 799

NOTE 19 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

Tall i hele tusen

	2021	2020
Brutto forsikringsteknisk premie	175 110	92 462
Administrasjonspremie	12 992	12 344
Premie for rentegaranti	0	2 668
Premie for fortjenesteelement	0	0
Sum forfalt premie	188 102	107 475

NOTE 20 - GJENFORSIKRING

Pensjonskassen har inngått katastrofereassuransavtale med Arch Re. Forsikringen dekker utbetalinger ved død og uførhet forårsaket av én hendelse der to eller flere personer dør eller blir ufør. Maksimal erstatning er 80 mill. kroner med en egenandel på 2 mill. kroner. Premie for 2021 var 80 tusen kroner.

NOTE 21 - TILFLYTTING FRA ANDRE PENSJONSINNRETNINGER

Tall i hele tusen

	2021	2020
Premiereserve overført fra andre	1 675	0
Sum overført fra andre pensjonsinnretninger	1 675	0

Flytting av ett foretak fra KLP.

NOTE 22 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

Tall i hele tusen

	2021	2020
Alderspensjoner	51 662	48 265
Etterlattepensjoner	4 534	4 216
Uførepensjoner	13 282	14 077
Barnpensjoner	322	313
AFP	9 991	7 686
Avgitt samordning pensjoner	5 163	4 511
Mottatt samordning pensjoner	-7 532	-6 854
Sum pensjoner	77 421	72 213

NOTE 23 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Tall i hele tusen

	2021	2020
Kundeportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	9 143	8 155
Honorar administrasjon og daglig ledelse	3 905	3 465
Honorar administrasjon øvrig	1 011	1 515
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	81	90
Honorar revisor andre tjenester utenfor revisjon inkl. mva	32	0
Styrehonorar, inkl AGA	442	318
Kontingent, inkl. finanstillingsavgift	158	157
Andre administrative kostnader	332	256
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	15 105	13 956

Selskapsportefølje

Honorar og omkostninger verdipapirer	440	327
Andre kostnader	222	200
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	662	527

NOTE 24 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDDELING

Tall i hele tusen

	2021	2020
Uførisiko		
Risikopremie	13 303	13 135
Netto avsetning ved hendelser	-22 705	-13 110
Uførisikoresultat	-9 402	25
Dødsrisiko		
Risikopremie	3 117	2 893
Netto avsetning ved hendelser	-2 261	-1 161
Dødsrisikoresultat	856	1 732
Opplevelsesrisiko		
Risikopremie	-13 819	-12 782
Netto avsetning ved hendelser (frigjort)	7 084	14 337
Opplevelsesrisikoresultat	-6 735	1 555
Korrigerings av utbetalt pensjon som følge av etterbetalinger ol.	-136	1 693
Risikoresultat før reassurans	-15 417	5 005
Reassurans premie	-80	-71
Reassurans erstatninger		
Reassuranseresultat	-80	-71
Netto risikoresultat etter reassurans	-15 497	4 934
Endring i erstatningsreserve		
Annet		
Risikoresultat	-15 497	4 934
Renteresultat		
Netto finansinntekter		
Herav til kollektivporteføljen	172 261	115 019
(Til)/fra Kursreguleringsfond	-66 092	-22 206
Sum garanterte renter reserve	-43 539	-41 502
Garanterte renter premiefond	-2 264	-838
Avkastning til risikoutjevningfondet	-296	-272
Renteresultat	60 070	50 201
Kostnadsresultat		
Resultat administrasjonsreserve	15 401	14 562
Resultat driftskostnader inkl forvaltningskostnader	-15 108	-13 956
Administrasjonsresultat	293	606
Samlet resultat	44 866	55 741
Premie for renterisiko	0	2 668
Fortjenestemargin for forsikringsrisiko		
Fra/til tilleggsavsetninger	-25 996	-50 063
Netto resultat	18 870	8 346
Disponering av tekniske resultater til premiefond	-34 074	-5 072
Resultat teknisk regnskap etter disponeringer over resultat	-15 204	3 274
Avkastning til risikoutjevningfondet	296	272
Teknisk resultat fra regnskap	-14 909	3 546
Ikke-teknisk resultat	24 099	12 605
Resultat før skatt	9 190	16 151
Skattekostnad	-1 791	-3 548
Resultat før andre resultatkomponenter	7 399	12 604
Totalt resultat	7 399	12 604
Overført fra/til risikoutjevningfond	6 565	0
Avkastning på risikoutjevningfond	-296	-272
Overført fra/til egenkapital	-13 668	-12 332

NOTE 25 - SKATT

Tall i hele tusen

	2021	2020
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	9 190	16 151
+/- Permanente forskjeller	1 104	-1 586
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-3 964	-6 371
= Grunnlag for årets skattekostnad	6 330	8 195
Midlertidige forskjeller	29 078	38 232
Fremførbart underskudd	0	0
= Grunnlag for årets utsatt skatt	29 078	38 232
Beregnet utsatt skatt	6 397	8 411
Grunnlag formueskatt	0	0
Årets avsatte betalbare skatt	1 393	1 803
Endring utsatt skatt	-2 014	1 745
Korreksjon tidligere år	2 412	0
Årets skattekostnad	1 791	3 548

NOTE 26 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Pensjonskassen har mottatt innbetaling til premiefond/premie fra sine medlemskap i 2021 på TNOK 119 070.

Pensjonskassens seksjoner i Harstad Kulturhus, Seljestadveien 1 og Stangnesveien 38 er i sin helhet utleid til Harstad kommune. Leieavtalen gjeldende Harstad kulturhus løper ut 2043 mens leieavtalene gjeldende Seljestadveien 1 og Stangnesveien 38 løper ut 2045. Leien reguleres årlig med 100 % av endringen i konsumprisindeksen. Leien kan reforhandles til markedsleie hvert 10. år - første gang med virkning fra 2023 for Harstad Kulturhus. Leietaker dekker alle driftskostnader knyttet til eiendommen. Avtalt leienivå etter konsumprisregulering er for Harstad kulturhus 12,7 mill. kroner i 2022. Avtalt leienivå for Seljestadveien 1 er 4,24 mill. kroner i 2022. Avtalt leienivå for Stangnesveien 38 er 4,70 mill. kroner i 2022.

NOTE 27 - ANSATTE, YTELSER OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Pensjonskassen hadde ingen ansatte i 2021.

Honorar til styremedlemmer for 2021 utgjorde 441,6 TNOK.

		Styrehonorar (TNOK)
Knut Håkon Brøx	Styrets leder	106
Jostein Andreas Rasmussen	Styrets nestleder	80
Anniken Skogly	Styremedlem	53
Knut Steen Henriksen	Styremedlem	53
Eva Granås	Styremedlem	53
Jon Gabrielsen Rørnes	Varamedlem	24
Åge Lamo	Varamedlem	26
Kirsten Slagstad	Varamedlem	5
Kjersti Karijord Smørвик	Varamedlem	14
Rita Hansen	Varamedlem	14

Honorar for deltakelse i styret for Harstad kulturhus for 2021 utgjorde 12 TNOK.

Jostein Andreas Rasmussen 12

Daglig leder er ansatt i pensjonskassen i 50 % stilling. Funksjonen deles med Tromsø kommunale pensjonskasse, som ivaretar arbeidsgiveransvaret. Han mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen. Styremedlemmer eller daglig leder har ikke lån, opsjonavtale, etterlønsavtale, pensjonsavtale eller andre godtgjørelser fra pensjonskassen ut over det som følger av tjenstepensjonsordningen som forvaltes i Harstad Kommunale Pensjonskasse.